

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΡΑΕ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 36/2011

Μέσο Επιτρεπόμενο Έσοδο Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων της ΔΕΗ Α.Ε., ανά κατηγορία ρυθμιζόμενου τιμολογίου, για το έτος 2012

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας

Κατά την τακτική συνεδρίασή της, στην έδρα της, **την 8^η Δεκεμβρίου 2011**, και

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τον Νόμο 4001/2011 (ΦΕΚ Α' 179/22.08.2011) όπως ισχύει, και ειδικότερα τις διατάξεις του Άρθρου 140, καθώς και την παρ. 3, Άρθρο 7 του ν. 3899 (ΦΕΚ Α' 212/17.12.2010), σύμφωνα με την οποία εγκρίνονται τα τιμολόγια προμήθειας της ΔΕΗ Α.Ε. για τη μέση και χαμηλή τάση μέχρι την 30.06.2013, με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μετά από γνώμη της ΡΑΕ.
2. Τον Νόμο 3845/2010 (ΦΕΚ Α' 65/ 06.05.2010), και ειδικότερα το Παράρτημα 3 στην ενότητα «Επιχειρηματικό Περιβάλλον», όπου καθορίζεται η έναρξη εξορθολογισμού των τιμολογίων (ηλεκτρισμού) για τους καταναλωτές μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου 2010.
3. Τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η Ελληνική Κυβέρνηση στα πλαίσια του Προγράμματος Οικονομικής Στήριξης (βλ. σχετικά στο www.minfin.gr), μεταξύ των οποίων, μέχρι το τέλος του 2011: «Η Κυβέρνηση θα καταργήσει τα ρυθμιζόμενα από αυτήν τιμολόγια για τους πελάτες, εκτός από τα νοικοκυριά και τις μικρές επιχειρήσεις (όπως ορίζεται από το δεύτερο και το τρίτο πακέτο απελευθέρωσης της ενέργειας)» και «Υιοθετούνται περαιτέρω μέτρα για να διασφαλιστεί ότι το ενεργειακό τμήμα των ρυθμιζόμενων τιμολογίων αντανακλά, το αργότερο μέχρι τον Ιούνιο του 2013, τις τιμές χονδρικής πώλησης, με εξαίρεση τους ευάλωτους καταναλωτές».
4. Την από 06.06.2011 Απόφαση της ΡΑΕ υπ' αριθμ. 692/2011, σχετικά με τις «Βασικές Αρχές Τιμολόγησης Ηλεκτρικής Ενέργειας» (ΦΕΚ Β' 2529/07.11.2011).
5. Τις Γνωμοδοτήσεις της ΡΑΕ 237/2012, 353/2010 και 381/2010 σχετικά με τα τιμολόγια ρυθμιστικού ελέγχου της ΔΕΗ Α.Ε.
6. Την από 28.12.2010 Υπουργική Απόφαση (ΥΑ/Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/οικ. 28241, ΦΕΚ Β' 2031) με θέμα «Μέσο Επιτρεπόμενο Έσοδο ανά κατηγορία πελατών και Τιμοκατάλογος Ανταγωνιστικών Χρεώσεων Τιμολογίων Ρυθμιστικού Ελέγχου μέσης και χαμηλής τάσης της

ΔΕΗ Α.Ε., για το έτος 2011», που εφαρμόζει το πρώτο βήμα της μεταβατικής περιόδου που προβλεπόταν στο σχετικό 2.

7. Το από 03.10.2011 έγγραφο της ΔΕΗ Α.Ε. (ΓΔ/Ε/02852, ΡΑΕ Ι-144604/04.10.2011) σχετικά με την «Εφαρμογή νέων ανταγωνιστικών τιμολογίων ΔΕΗ Α.Ε. για το έτος 2012».
8. Το από 25.10.2011 έγγραφο της Διεύθυνσης Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας της ΔΕΗ Α.Ε. (Ι-145819/25.10.2011), όπου παρατίθενται διευκρινήσεις επί των κοστολογικών στοιχείων για τα τιμολόγια του 2012, κατόπιν σχετικού αιτήματος της Μονάδας Παρακολούθησης Αγορών και Ανταγωνισμού (ΜΠΑΑ) της ΡΑΕ (Ο-48768/05.10.2011).
9. Το από 16.11.2011 έγγραφο της Διεύθυνσης Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας της ΔΕΗ Α.Ε. (Ι-146996/21.11.2011), όπου παρατίθενται περαιτέρω διευκρινήσεις επί των κοστολογικών στοιχείων για τα τιμολόγια του 2012, κατόπιν σχετικών ερωτημάτων της ΜΠΑΑ της ΡΑΕ (02.11.2011 που περιλαμβάνεται στο ως άνω εισερχόμενο).
10. Το από 18.11.2011 έγγραφο της Διεύθυνσης Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας της ΔΕΗ Α.Ε. (Ι-147002/21.11.2011), με το οποίο υποβλήθηκε επικαιροποιημένος προϋπολογισμός ως προς το κόστος μισθοδοσίας, το κόστος του μηχανισμού κάλυψης μεταβλητού κόστους, καθώς και πρόβλεψη για τα λοιπά έσοδα της δραστηριότητας της εμπορίας που απομειώνουν το κόστος που πρέπει να καλυφθεί από τις ανταγωνιστικές χρεώσεις.
11. Το από 28.11.2011 έγγραφο της Διεύθυνσης Οικονομικών Λειτουργιών της ΔΕΗ Α.Ε. (ΡΑΕ Ι-147261), καθώς και το από 02.12.2011 έγγραφο της Διεύθυνσης Σχεδιασμού Απόδοσης και Ελέγχου της ΔΕΗ Α.Ε. (ΡΑΕ Ι-147495), τα οποία περιλαμβάνουν αναλυτικά στοιχεία των παγίων της παραγωγής της ΔΕΗ Α.Ε. όπως αυτά περιλαμβάνονται στην κεφαλαιακή παραχώρηση.
12. Την από 30.11.2011 Απόφαση ΡΑΕ 1453/2011 σχετικά με το Ειδικό Τέλος ΑΠΕ και ιδίως την από 30.11.2011 επιστολή του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με αρ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-147332, «Ειδικό Τέλος ΑΠΕ».
13. Το από 08.12.2011 έγγραφο της Διεύθυνσης Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας της ΔΕΗ Α.Ε. (Ι-147748/08.12.2011), με το οποίο υποβλήθηκε υπολογισμός του μέσου εσόδου ανά κατηγορία ρυθμιζόμενου τιμολογίου, μετά από σχετικό αίτημα της ΜΠΑΑ της ΡΑΕ (07.12.2011 που περιλαμβάνεται στο ως άνω εισερχόμενο).
14. Την από 08.12.2011 επιστολή του Προέδρου και Δ/ντος Συμβούλου της ΔΕΗ Α.Ε. προς τον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης & Υπουργό Οικονομικών και τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Ι-147799/09.12.2011), στην οποία επισημαίνεται ότι *«με αύξηση του μέσου εσόδου μικρότερη του 15%, η λειτουργία της λιανικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας καθίσταται ιδιαίτερα προβληματική, οι εναλλακτικοί προμηθευτές οδηγούνται εκτός αγοράς και η ΔΕΗ καταλήγει με μαθηματική ακρίβεια σε ένα επί ζημία μονοπώλιο. Συνακόλουθα, η ΔΕΗ θα αντιμετωπίσει το βάσιμο ενδεχόμενο μερικής τουλάχιστον στάσης πληρωμών, ήδη από το 1^ο τρίμηνο του 2012, με ολέθριες συνέπειες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της και προς την χονδρεμπορική αγορά».*

σκέφθηκε ως εξής:

Επειδή, σύμφωνα με τον ν.3899/2010 (σχετικό 1), έως τον Ιούνιο του 2013, η ΡΑΕ γνωμοδοτεί προς τον Υπουργό ΠΕΚΑ σχετικά με τα τιμολόγια προμήθειας της ΔΕΗ Α.Ε. για τη μέση και χαμηλή τάση. «Προπαρασκευαστικό στάδιο» για την κατάρτιση των τιμολογίων αυτών συνιστά ο υπολογισμός του μέσου επιτρεπόμενου εσόδου της ΔΕΗ Α.Ε. για τις ανταγωνιστικές δραστηριότητες της παραγωγής και της προμήθειας. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 140 του ν.4001/2011, «η ΡΑΕ δύναται ιδίως να επιβάλλει ειδικά ρυθμιστικά μέτρα επί των προσφερόμενων από τις επιχειρήσεις τιμολογίων προμήθειας, ιδίως των επιχειρήσεων που κατέχουν σημαντικό μερίδιο στη σχετική αγορά και είναι δυνατόν να ασκούν δεσπίζουσα επιρροή σε

αυτή, υπό το πρίσμα του ελέγχου του υποκείμενου κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών, των στοιχείων και παραμέτρων που χρησιμοποιούνται για τη διαφοροποίηση των τιμολογήσεων ανά κατηγορία πελατών και της ενδεχόμενης ύπαρξης καταχρηστικών όρων στην τιμολόγηση των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας.»

Αναφορικά με τη ρύθμιση των τιμολογίων

Επειδή, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο και τις δεσμεύσεις της Ελλάδας στα πλαίσια του Προγράμματος Οικονομικής Στήριξης (βλ. σχετικό 3), θα πρέπει:

- α. να καταργηθεί η ρύθμιση των τιμολογίων για όλες τις κατηγορίες πελατών, εκτός από τους οικιακούς πελάτες και τις μικρές επιχειρήσεις (4^ο τρίμηνο του 2011), και
- β. οι ανταγωνιστικές τιμές των τιμολογίων σταδιακά να αντανακλούν τις τιμές χονδρικής (μέχρι τον Ιούνιο του 2013).

Επειδή, συνεπώς, για το 2012 θα πρέπει να απελευθερωθούν τουλάχιστον τα τιμολόγια μέσης τάσης. Οι χρεώσεις των πελατών στις κατηγορίες που απελευθερώνονται θα καθορίζονται από τη ΔΕΗ, όπως γίνεται στην απελευθερωμένη αγορά και από κάθε άλλο προμηθευτή, βάσει δηλαδή των συνθηκών της αγοράς και των χαρακτηριστικών φορτίου των πελατών, ενώ θα πρέπει να τηρούνται και οι Βασικές Αρχές Τιμολόγησης που θεσπίστηκαν από τη ΡΑΕ (σχετικό 4). Επιπρόσθετα, η ΔΕΗ, όπως και κάθε άλλος προμηθευτής, είναι ελεύθερη να διαπραγματευτεί με τους πελάτες της τους όρους αναπροσαρμογής των τιμολογίων, ώστε να αντανακλούν τις τιμές χονδρεμπορικής, π.χ. να συμφωνήσουν σε συγκεκριμένους μηχανισμούς αναπροσαρμογής. Οι χρεώσεις, καθώς και οι σχετικοί όροι που θα συμφωνούνται, θα ελέγχονται εκ των υστέρων από τη ΡΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της βάσει της παραγράφου 6 του άρθρου 140 του ν.4001/2011.

Επειδή, για τα τιμολόγια που θα παραμείνουν ρυθμιζόμενα, θα πρέπει να αρθούν οι σταυροειδείς επιδοτήσεις μεταξύ κατηγοριών πελατών, όπως είχε προταθεί από τη ΡΑΕ και στις σχετικές Γνωμοδοτήσεις της (σχετικό 5). Στα τιμολόγια που εγκρίθηκαν με την από 28.12.2010 Απόφαση του Υφυπουργού ΠΕΚΑ (σχετικό 6), διατηρήθηκαν ορισμένες από τις στρεβλώσεις αυτές στα τιμολόγια συγκεκριμένων κατηγοριών πελατών, για λόγους «εξισορρόπησης των οικονομικών συνεπειών μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών καταναλωτών, δεδομένης της παρούσας οικονομικής συγκυρίας». Τα τιμολόγια που εξακολουθούν να ρυθμίζονται (οικιακά και μικρών επιχειρήσεων), στο πλαίσιο του σταδιακού εξορθολογισμού τους (ώστε να αντανακλούν, σταδιακά, τις τιμές χονδρικής πώλησης), μπορούν, στα ενδιάμεσα βήματα της μεταβατικής περιόδου μέχρι την 30.06.2013, να μην αντανακλούν πλήρως το κόστος αυτό, ανά κατηγορία. Στο σύνολό τους, όμως, τα τιμολόγια που θα παραμείνουν ρυθμιζόμενα, θα πρέπει να αντανακλούν το πραγματικό αυτό κόστος, ώστε να μην επιδοτούνται από άλλες κατηγορίες τιμολογίων που είναι ήδη απελευθερωμένα.

Επειδή, όσο εκκρεμεί ο πλήρης εξορθολογισμός των τιμολογίων και η ΔΕΗ Α.Ε. συνεχίζει να κατέχει δεσπίζουσα θέση, τόσο στη λιανική όσο και στη χονδρεμπορική αγορά, με αποκλειστική πρόσβαση σε οικονομικότερες, βάσει των σημερινών δεδομένων, μονάδες παραγωγής (υδροηλεκτρικές και λιγνιτικές), θεωρείται αναγκαία η ρυθμιστική παρέμβαση και ο καθορισμός του επιτρεπόμενου εσόδου της ΔΕΗ και των ρυθμιζόμενων τιμολογίων της, λαμβάνοντας υπόψη τόσο το μέσο εσωτερικό κόστος των ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων της, όσο και το οριακό κόστος, όπως αυτό αποκαλύπτεται από τη χονδρεμπορική αγορά. Το μέτρο αυτό δρα τελικά προς όφελος του καταναλωτή, ιδίως δεδομένης της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας, ο οποίος καταναλωτής επωφελείται κατ' αυτόν τον τρόπο από την εκμετάλλευση των εθνικών ενεργειακών πόρων, εφόσον η τρέχουσα δομή της αγοράς και το επίπεδο ανταγωνισμού δεν επιτρέπει τη μετακύλιση του οφέλους σε αυτόν μέσω των μηχανισμών της αγοράς.

Επειδή, το συνολικό εύλογο Επιτρεπόμενο Έσοδο της ΔΕΗ Α.Ε. αντικατοπτρίζει την τρέχουσα εκτίμηση του κόστους της επιχείρησης κατά το 2012 και βασίζεται σε σειρά παραδοχών και εκτιμήσεων. Τα πραγματικά δεδομένα, κατά τη διάρκεια του έτους, πιθανότατα θα αποκλίνουν

από τις παραδοχές αυτές, ιδίως ως προς τις κοστολογικές παραμέτρους που βρίσκονται εκτός του ελέγχου των προμηθευτών (π.χ. διεθνείς τιμές καυσίμων, υδραυλικότητα, ρυθμιστικές αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας της αγοράς, ύψος κατανάλωσης/πωλήσεων, κ.λπ.). Σε περιβάλλον αυξημένου κόστους παραγωγής και προμήθειας, η διατήρηση των τιμολογίων στα επίπεδα του 2011 θα καθιστούσε τον κλάδο παραγωγής και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας συνολικά ζημιόγono και θα έθετε σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα των περισσότερων επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης και της ΔΕΗ Α.Ε. Ας σημειωθεί ότι το 2011, έτος κατά το οποίο δεν υπήρξε αναπροσαρμογή από το ΥΠΕΚΑ των τιμολογίων της ΔΕΗ Α.Ε., όπως είχε προταθεί στη Γνωμοδότηση της ΡΑΕ 353/2011, ώστε να ληφθεί υπόψη το αυξημένο κόστος της επιχείρησης σε σχέση με το εγκεκριμένο έσοδο, η επιχείρηση είναι πιθανό να παρουσιάσει ζημίες χρήσης. Συνεπώς, κρίνεται ρυθμιστικά απαραίτητη η επικαιροποίηση, σε εξαμηνιαία βάση, των στοιχείων κόστους παραγωγής και προμήθειας, έτσι ώστε το ανταγωνιστικό σκέλος των ρυθμιζόμενων τιμολογίων της ΔΕΗ Α.Ε. να αντανακλά μεταβολές στο υποκείμενο κόστος της επιχείρησης (αυξήσεις, **αλλά και μειώσεις**). Η διαδικασία αυτή είναι απαραίτητη προκειμένου να προληφθούν περιπτώσεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε χρηματοπιστωτική ασφυξία τη δραστηριότητα της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη την επιδείνωση των συνθηκών που επικρατούν στο χρηματοπιστωτικό τομέα, και επιβαρύνουν δυσμενώς την αγορά δανειακών κεφαλαίων, για την εξασφάλιση της αναγκαίας ρευστότητας των επιχειρήσεων, και στη συγκεκριμένη περίπτωση της ΔΕΗ Α.Ε.

Επειδή, το εύλογο Επιτρεπόμενο Έσοδο θα πρέπει μακροχρόνια να συγκλίνει στο κόστος αναφοράς μιας επιχείρησης που εφαρμόζει βέλτιστες πρακτικές λειτουργίας, επιτυγχάνοντας υψηλή αποδοτικότητα του ανθρώπινου και του επενδεδυμένου κεφαλαίου της και αυξάνοντας την αξία της επιχείρησης, διαθέτοντας έτσι υψηλής ποιότητας στοιχεία Ισολογισμού. Το κόστος αναφοράς πρέπει να αντιπαραβάλλεται με το κόστος που προκύπτει από τις λογιστικές καταστάσεις, το οποίο ενδεχομένως να επιδέχεται βελτιώσεις και περαιτέρω μειώσεις, έτσι ώστε αφενός να δίνεται κατάλληλο κίνητρο στην επιχείρηση για την αποτελεσματικότερη διαχείριση του κόστους της, αφετέρου ο καταναλωτής να μην επιβαρύνεται από κόστη, που μπορεί μεν να είναι πραγματικά, αλλά θα μπορούσαν να ήταν χαμηλότερα. Περαιτέρω, η κατανομή της διαφοράς μεταξύ του κόστους αναφοράς και του τρέχοντος κόστους, στις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών, πρέπει να ακολουθεί τον κανόνα του Ramsey, ώστε να περιορίσει το ενδεχόμενο θραύσης της ελαστικότητας των πλέον ελαστικών καταναλωτών, που είναι ακριβώς αυτοί των οποίων η ανταγωνιστικότητα επηρεάζεται δυσμενώς από το αυξημένο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας.

Αναφορικά με το κόστος των ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων της ΔΕΗ Α.Ε.

Επειδή, με την από 03.10.2011 επιστολή της (σχετικό 7), η ΔΕΗ Α.Ε. κατέθεσε στη ΡΑΕ τα αρχικά προϋπολογιστικά στοιχεία για τις δραστηριότητες της παραγωγής και της προμήθειας για το 2012. Τα στοιχεία αυτά παρατίθενται στους Πίνακες 1 και 2 που ακολουθούν, συγκριτικά με τα απολογιστικά στοιχεία για το 2010, την εκτίμηση για το 2011, καθώς και τα αντίστοιχα ποσά που εγκρίθηκαν ως επιτρεπόμενο έσοδο για το 2011 (σχετικά 5 και 6).

Πίνακας 1 – Κόστος παραγωγής και αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα (χιλ.€)

	Απολογισμός 2010	Εκτίμηση για το 2011	Επιτρεπόμενο έσοδο για το 2011	Αρχικός Προϋπολογισμός 2012
ΔΕΗ Παραγωγή	2.629.360	2.585.241	2.628.868	2.446.853
Κόστος Καυσίμων	1.466.162	1.418.646	1.513.205	1.332.019
Αγορές Ενέργειας	37.137	45.341	81.218	71.157

	Απολογισμός 2010	Εκτίμηση για το 2011	Επιτρεπόμενο έσοδο για το 2011	Αρχικός Προϋπολογισμός 2012
Λειτουργικά Έξοδα	480.909	434.361	546.069	398.985
Κόστος Κεφαλαίου (με απόδοση κεφαλαίου 10%)	675.809	714.493	642.691	679.703
Διορθώσεις (έσοδα από παροχή υπηρεσιών και πωλήσεις)	-30.658	-27.600	-154.315	-35.010
ΔΕΗ Εμπορία	426.948	764.368	500.177	873.790
Αγορές Ενέργειας από τρίτους (περιλαμβάνει επικουρικές υπηρεσίες και ΜΚΜΚ)	555.426	904.598	670.794	1.050.494
Διορθώσεις (εξαγωγές και εσωτερικές πωλήσεις)	-128.477	-140.230	-170.617	-176.704
Συνολικό κόστος ενέργειας	3.056.308	3.349.609	3.129.045	3.659.430
<i>Ανηγμένες πωλήσεις ΔΕΗ στο ΔΣ (GWh)</i>	<i>49.438</i>	<i>46.418</i>	<i>49.637</i>	<i>44.797</i>
Μέσο κόστος ενέργειας (€/MWh)	61,82	72,16	63,04	74,13

Πίνακας 2 – Ανάλυση δαπανών Εμπορίας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα (χιλ.€)

	Απολογισμός 2010	Εκτίμηση για το 2011	Επιτρεπόμενο έσοδο για το 2011	Αρχικός Προϋπολογισμός 2012
Έξοδα ΔΕΗ Εμπορία	192.806	173.977	178.279	172.755
Λειτουργικά Έξοδα	107.842	89.198	94.334	80.574
Άλλα Κόστη Διάθεσης (Προβλέψεις και Αποσβέσεις)	58.644	60.139	57.625	66.281
Κόστος Κεφαλαίου	26.320	24.640	26.320	25.900
Εύλογη απόδοση εμπορίας (5%)	152.815	167.480	156.452	166.032
Μέσο κόστος παραγωγής και εμπορίας με εύλογη απόδοση (€/MWh)	68,81	79,52	69,78	81,69

Επειδή, σύμφωνα με την εισήγηση της ΔΕΗ, το εκτιμώμενο μέσο κόστος των ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων της για το 2012 (συμπεριλαμβανομένης και εύλογης απόδοσης) απαιτεί αύξηση, συγκριτικά με το 2010, της τάξης του 18,7%. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στους εξής λόγους:

- στην αλλαγή των ευνοϊκών συνθηκών που οδήγησαν σε χαμηλό μέσο κόστος κατά το 2010 (π.χ. σημαντική –το 2010– συμμετοχή υδροηλεκτρικής παραγωγής, χαμηλότερες τιμές πετρελαίου (σε €/bbl) και, κατά συνέπεια, χαμηλότερες τιμές φυσικού αερίου, χαμηλότερο κόστος εισαγωγών),
- στην εισαγωγή του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (ΕΦΚ) στο φυσικό αέριο, το οποίο είχε ως συνέπεια τη μείωση της παραγωγής της ΔΕΗ, την αύξηση της εξάρτησής από αγορές από τρίτους στη χονδρεμπορική αγορά, ώστε να καλύψει τις ανάγκες των πελατών της, την αύξηση της Οριακής Τιμής Συστήματος (ΟΤΣ), λόγω της αύξησης του κόστους των μονάδων παραγωγής από φυσικό αέριο, και την αύξηση του κόστους του Μηχανισμού Κάλυψης Μεταβλητού Κόστους (ΜΚΜΚ),

- την πρόβλεψη για μειωμένες πωλήσεις, λόγω της μείωσης της κατανάλωσης, στη δεδομένη δυσμενή οικονομική συγκυρία.

Συγκεκριμένα, από τα στοιχεία που κατατέθηκαν, παρατηρούνται τα εξής:

- Το συνολικό απολογιστικό κόστος της ΔΕΗ κατά το 2010 ήταν 5% χαμηλότερο από τον προϋπολογισμό που κατατέθηκε το φθινόπωρο του 2010, στο πλαίσιο εξέτασης των τιμολογίων ρυθμιστικού ελέγχου για το 2011 (σχετικό 5).
- Ο επικαιροποιημένος προϋπολογισμός του 2011 (συμπεριλαμβάνονται οι αποσβέσεις, η απόδοση επί των κεφαλαίων της παραγωγής και εύλογο κέρδος της εμπορίας), είναι κατά 6,6% υψηλότερο από το συνολικό ποσό που είχε γνωμοδοτήσει η ΡΑΕ ως επιτρεπόμενο έσοδο για το 2011, και 14% υψηλότερο ως μέσο κόστος, λόγω της σημαντικής μείωσης των πωλήσεων της ΔΕΗ στις οποίες επιμερίζεται το συνολικό κόστος και βάσει του οποίου καθορίζονται τα τιμολόγια.
- Κατά τη διάρκεια του 2011 δεν αναπροσαρμόστηκαν τα τιμολόγια, με αποτέλεσμα να απαιτείται πλέον μεγαλύτερη αύξηση για τα τιμολόγια του 2012. Υπενθυμίζεται ότι η γνωμοδότηση της ΡΑΕ για το 2011 αναγνώριζε πως το εγκριθέν κόστος ήταν χαμηλό λόγω συγκυρίας, λειτουργούσε υπέρ του καταναλωτή και βοηθούσε στον εξορθολογισμό των τιμολογίων. Ταυτόχρονα, όμως, εξέφραζε σύσταση προς το ΥΠΕΚΑ για επανεξέταση του κόστους και επανακαθορισμό των τιμολογίων κατά τη διάρκεια του 2011, ώστε να αξιολογηθεί η εξέλιξη των σχετικών μεγεθών και παραμέτρων.
- Τα ποσοστά απόδοσης που αιτείται η ΔΕΗ έχουν παραμείνει στα επίπεδα που είχε εγκρίνει η ΡΑΕ για το 2011 (10% επί της κεφαλαιακής παραχώρησης για την παραγωγή και 5% επί του κόστους ενέργειας για την εμπορία).
- Οι μεγαλύτερες αυξήσεις το 2011 και 2012 προέρχονται από το κόστος αγορών ενέργειας από τον ΗΕΠ (καθαρές αγορές από τρίτους), καθώς και από το κόστος του μηχανισμού κάλυψης μεταβλητού κόστους.
- Σημαντικά αυξήθηκαν και οι προβλέψεις της εμπορίας (σύνολο €65εκ, 15% πάνω από το ποσό που εγκρίθηκε το 2011). Οι προβλέψεις στις λογιστικές καταστάσεις της ΔΕΗ είναι πολύ υψηλότερες (το 2010 ήταν €165εκ).
- Το κόστος μισθοδοσίας (και αντίστοιχα το επιμερισθέν κόστος διοίκησης και το κόστος λιγνίτη, που σε σημαντικό ποσοστό –περίπου 50%– αποτελείται από το κόστος μισθοδοσίας) έχει μειωθεί σε όλες τις δραστηριότητες, λόγω των επιβληθέντων μέτρων από σχετικούς νόμους.
- Το μέσο αιτούμενο από τη ΔΕΗ Α.Ε. έσοδο για το 2012 αυξάνεται από €69,78/MWh που είχε εγκριθεί για το 2011 σε €81,69/MWh, κυρίως λόγω της σημαντικής μείωσης των πωλήσεων της ΔΕΗ Α.Ε., από 49,6TWh που είχαν ληφθεί υπόψη για την εκτίμηση του 2011, σε 44,8TWh το 2012 (λαμβάνοντας υπόψη ότι η επικαιροποιημένη εκτίμηση για το 2011 είναι 46,4TWh).

Επειδή, η ΡΑΕ προχώρησε σε διερεύνηση των παραμέτρων που καθόρισαν τον προϋπολογισμό του 2012 (σχετικά 8 και 9), με αποτέλεσμα να ζητήσει από τη ΔΕΗ Α.Ε. την κατάθεση επικαιροποιημένου προϋπολογισμού για το 2012 (σχετικό 10). Κύριες μεταβολές του προϋπολογισμού ήταν η περαιτέρω μείωση του κόστους μισθοδοσίας, που ενσωμάτωσε εκτιμήσεις εφαρμογής των προβλέψεων του τελευταίου σχετικού νόμου, η αύξηση του κόστους αγορών από τρίτους, λόγω αυξημένης εκτίμησης του κόστους του ΜΚΜΚ και των επικουρικών υπηρεσιών, καθώς και η πρόβλεψη για διόρθωση από λοιπά έσοδα της εμπορίας (€ 28 εκ για το 2012) για τη διαχείριση των εισπράξεων των τελών υπέρ τρίτων (δημοτικά τέλη, τέλος ΕΡΤ, κ.λπ.).

Επειδή, η ΡΑΕ, στο πλαίσιο των ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων της σχετικά με τον καθορισμό των τιμολογίων και τον έλεγχο του υποκείμενου κόστους, πρόβη σε ανάλυση των απολογιστικών και

προϋπολογιστικών στοιχείων και των σχετικών διευκρινήσεων που παρείχε η ΔΕΗ, με σκοπό τη διαμόρφωση της άποψής της αναφορικά με ένα εύλογο ύψος Μέσου Επιτρεπόμενου Εσόδου της ΔΕΗ για τις ανταγωνιστικές της δραστηριότητες. Παρατηρήθηκαν τα εξής:

- Παρά τις σημαντικές μειώσεις που έχουν ήδη σημειωθεί τα τελευταία χρόνια, ιδίως στο κόστος μισθοδοσίας της ΔΕΗ, η ΡΑΕ θεωρεί ότι θα ήταν σκόπιμο να δοθεί κίνητρο ώστε να μειωθούν περαιτέρω τα λειτουργικά έξοδα της ΔΕΗ, ιδίως δεδομένης της δυσχερούς οικονομικής κατάστασης της χώρας, έτσι ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της επιχείρησης προς όφελος του τελικού καταναλωτή. Συνεπώς, η ΡΑΕ εκτιμά ως εύλογη την απομείωση των λειτουργικών εξόδων (εκτός μισθοδοσίας) κατά 5%, για τον υπολογισμό του επιτρεπόμενου εσόδου.
- Σχετικά με την εύλογη απόδοση της δραστηριότητας της εμπορίας, εάν εφαρμοστεί το αιτούμενο από τη ΔΕΗ ποσοστό του 5% (που είχε εγκριθεί στα πλαίσια καθορισμού του εύλογου εσόδου της ΔΕΗ για το 2011) στο αυξημένο κόστος ενέργειας, οδηγεί σε αυξημένο συνολικό ποσό απόδοσης. Δεδομένης της αύξησης αυτής, καθώς και της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας που έχει επίπτωση τόσο στους τελικούς καταναλωτές, όσο και στη σχετική θέση των ανταγωνιστών της ΔΕΗ στη λιανική αγορά, η ΡΑΕ θεωρεί σκόπιμο να επανακαθοριστεί το ποσοστό αυτό στο 4%.
- Αντίθετα, η ΡΑΕ δεν προτίθεται να μειώσει το αιτούμενο από τη ΔΕΗ (και εγκεκριμένο από τη ΡΑΕ για το 2011) ποσοστό εύλογης απόδοσης για τη δραστηριότητα της παραγωγής, δηλ. το 10%. Σχετικά όμως με τη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση της παραγωγής, στην οποία και εφαρμόζεται το ποσοστό αυτό (δηλ. την κεφαλαιακή παραχώρηση), η ΡΑΕ θεωρεί πως, δεδομένης της αύξησης του περιθωρίου παραγωγής (διαθέσιμη εγκατεστημένη ισχύς συγκριτικά με τη ζήτηση αιχμής), λόγω της ένταξης νέων μονάδων στο σύστημα, καθώς και λόγω της μείωσης της κατανάλωσης, δεν είναι εύλογο να συνεχίζει να πληρώνει ο καταναλωτής απόδοση για παλιές μονάδες που δεν λειτουργούν πλέον (π.χ. πετρελαϊκές στο Αλιβέρι και το Λαύριο, ατμοστροβίλων φυσικού αερίου στο Κερατσίνι). Αντίστοιχα, δεν θεωρείται εύλογο η ΔΕΗ να εισπράττει απόδοση για νέες μονάδες που δεν έχουν ακόμα ξεκινήσει να λειτουργούν (νέες μονάδες σε Μεγαλόπολη και Αλιβέρι, υδροηλεκτρικά εργοστάσια των οποίων η ολοκλήρωση εκκρεμεί), όπως αντίστοιχα και οι ανταγωνιστές της δεν έχουν έσοδα πριν τη λειτουργία τους στην ημερήσια χονδρεμπορική αγορά. Συνεπώς, η ΡΑΕ θεωρεί ότι η κεφαλαιακή παραχώρηση πρέπει να απομειωθεί κατά τα ποσά εκείνα που αντιστοιχούν στα πάγια που είτε πλέον δεν χρειάζονται/ δεν λειτουργούν, είτε δεν έχουν λειτουργήσει ακόμα. Το ποσό αυτό εκτιμάται στα € 48 εκ για τις παλιές μονάδες και € 880 εκ για τις καινούριες που δεν έχουν τεθεί ακόμα σε λειτουργία (από στοιχεία που παρασχέθηκαν από τη ΔΕΗ Α.Ε. με το σχετικό 11).
- Θα πρέπει, επίσης, να ληφθεί υπόψη και η πρόβλεψη του ΥΠΕΚΑ για την επιβολή έκτακτου τέλους στην λιγνιτική ηλεκτροπαραγωγή, το οποίο θα χρηματοδοτήσει τον Ειδικό Λογαριασμό ΑΠΕ (σχετικό 12). Το ποσό που προϋπολογίστηκε (€ 55 εκ) θεωρείται εύλογο από τη ΡΑΕ να ληφθεί υπόψη στα επιτρεπόμενα έσοδα της ΔΕΗ για τις ανταγωνιστικές δραστηριότητές της.

Συνεπώς, σε συνέχεια όλων των ανωτέρω, η εκτίμηση ενός εύλογου Μέσου Επιτρεπόμενου Εσόδου για την κάλυψη του κόστους της ΔΕΗ για την παραγωγή και αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (Πίνακας 3), καθώς και για τη δραστηριότητα της εμπορίας (Πίνακας 4), στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα για το 2012, αποτυπώνεται ως εξής:

Πίνακας 3 – Εύλογο Έσοδο για την παραγωγή και αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα (χιλ.€)

	Αρχικός Προϋπολογισμός 2012 (ΔΕΗ)	Επικαιροποιημένος Προϋπολογισμός 2012 (ΔΕΗ)	Επιτρεπόμενο έσοδο (Πρόταση ΡΑΕ)
ΔΕΗ Παραγωγή	2.446.853	2.346.512	2.303.399
Κόστος Καυσίμων	1.332.019	1.279.432	1.279.432
Έκτακτο τέλος λιγνίτη (βάσει I-147332)	-	-	55.000
Αγορές Ενέργειας	71.157	71.157	71.157
Λειτουργικά Έξοδα	398.985	351.231	345.929
Κόστος Κεφαλαίου	679.703	679.703	586.891
Διορθώσεις	-35.010	-35.010	-35.010
ΔΕΗ Εμπορία	873.790	953.790	953.790
Αγορές Ενέργειας	1.050.494	1.130.494	1.130.494
Διορθώσεις	-176.704	-176.704	-176.704
Συνολικό κόστος ενέργειας	3.659.430	3.300.302	3.257.189
Μέσο κόστος ενέργειας (€/MWh)	74,13	73,67	72,71

Πίνακας 4 – Εύλογο Έσοδο Εμπορίας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα (χιλ. €)

	Αρχικός Προϋπολογισμός 2012 (ΔΕΗ)	Επικαιροποιημένος Προϋπολογισμός 2012 (ΔΕΗ)	Επιτρεπόμενο έσοδο (πρόταση ΡΑΕ)
Σύνολο ΔΕΗ Εμπορία	172.755	137.502	135.975
Λειτουργικά Έξοδα	80.574	73.322	71.794
Άλλα Κόστη Διάθεσης	66.281	66.281	66.281
Κόστος Κεφαλαίου	25.900	25.900	25.900
Λοιπά έσοδα	-	-28.000	-28.000
Εύλογη απόδοση εμπορίας	166.032	165.015	130.288
Συνολικό έσοδο παραγωγής και εμπορίας με εύλογη απόδοση	3.659.430	3.602.819	3.523.452
Μέσο έσοδο παραγωγής και εμπορίας με εύλογη απόδοση (€/MWh)	81,69	80,43	78,65

Επειδή, η εφαρμογή της ως άνω πρότασης της ΡΑΕ για το συνολικό επιτρεπόμενο έσοδο παραγωγής και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα, αναφορικά με τον προϋπολογισμό του 2012, οδηγούν αφενός σε μια μείωση της τάξης του 3,7% στο αρχικά προτεινόμενο από τη ΔΕΗ Α.Ε. (σχετικό 7) μέσο έσοδο (€ 81,69/MWh), αφετέρου στον περιορισμό της απαιτούμενης αύξησης σε 12,7%, συγκριτικά με το μέσο επιτρεπόμενο έσοδο που είχε εγκριθεί για το 2011.

Αναφορικά με το μέσο έσοδο ανά κατηγορία τιμολογίου

Επειδή, το συνολικό έσοδο επιμερίζεται στις επιμέρους κατηγορίες Πελατών, έτσι ώστε να προκύπτει ένα εύλογο μέσο έσοδο ανά κατηγορία Πελάτη, το οποίο να βασίζεται στα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά φορτίου της υπόψη κατηγορίας. Ο επιμερισμός του επιτρεπόμενου εσόδου θα πρέπει να αφορά **το σύνολο** των ρυθμιζόμενων τιμολογίων. Ενδεχόμενη μερική υιοθέτησή της αρχής αυτής, επιλεκτικά και μόνο για ορισμένες κατηγορίες Πελατών, και τυχόν χρονική ασυμμετρία ως προς την εφαρμογή της, θα οδηγούσε στην ανάγκη επανεκτίμησης των

λοιπών παραμέτρων (μέσο έσοδο των λοιπών κατηγοριών), έτσι ώστε να διατηρείται αμετάβλητο το συνολικό μέσο Επιτρεπόμενο Έσοδο της ΔΕΗ Α.Ε. από τα ρυθμιζόμενα τιμολόγια.

Επειδή, η ΡΑΕ θεωρεί σκόπιμο, για λόγους εξορθολογισμού των τιμολογίων, να καταργηθεί η διαφοροποίηση μεταξύ τιμολογίων γενικής και βιομηχανικής χρήσης στη χαμηλή τάση, καθώς και η κατηγοριοποίηση των οικιακών τιμολογίων βάσει της συνολικής κατανάλωσης. Ταυτόχρονα, και για λόγους εξοικονόμησης ενέργειας και διαχείρισης φορτίου, προτείνεται να διατηρηθεί η διαφοροποίηση των χρεώσεων των οικιακών τιμολογίων ανάλογα με την ώρα κατανάλωσης (τιμολόγιο με χρονοχρέωση για τους πελάτες με κατάλληλη μετρητική διάταξη) και, ενδεχομένως, να εφαρμόζεται υψηλότερη χρέωση για κατανάλωση πάνω από ένα ορισμένο επίπεδο (ενδεικτικά, τις 2000kWh το τετράμηνο).

Για τους παραπάνω λόγους

Γνωμοδοτεί:

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της κατά τις διατάξεις του Άρθρου 140 του ν.4001/2001, και ιδίως της παρ. 3, Άρθρο 7 του ν. 3899/2010:

Α. Την απελευθέρωση των τιμολογίων Μέσης Τάσης.

Β. Ως εύλογο Μέσο Επιτρεπόμενο Έσοδο της ΔΕΗ για τις ανταγωνιστικές δραστηριότητες της παραγωγής και της προμήθειας, για το έτος 2012, τα 78,65 €/MWh, έναντι των 81,69 €/MWh που ήταν η αρχική πρόταση της ΔΕΗ (μέσο εγκεκριμένο έσοδο για το 2011: 69,78 €/MWh).

Γ. Ως εύλογο επιμερισμό του ως άνω Μέσου Επιτρεπόμενου Εσόδου της ΔΕΗ ανά κατηγορία Πελατών:

	Μέσο Επιτρεπόμενο Ανταγωνιστικό Έσοδο (€/MWh)	
Κατηγορία Πελατών	Αρχική Πρόταση ΔΕΗ για το 2012	Γνωμοδότηση ΡΑΕ προς ΥΠΕΚΑ για το 2012
Οικιακοί	94,1	89,8
Επαγγελματικοί ΧΤ	97,9	93,7
Λοιποί Πελάτες (Αγροτικοί ΧΤ/ Διακοπτόμενοι, ΦΟΠ)	81,6	77,9

Συνιστά:

Α. Την κατάρτιση από μέρος της ΔΕΗ Α.Ε. νέου τιμοκαταλόγου για το ανταγωνιστικό σκέλος των ρυθμιζόμενων τιμολογίων χαμηλής τάσης, στη βάση του ως άνω εύλογου μέσου επιτρεπόμενου ανταγωνιστικού εσόδου ανά κατηγορία Πελατών, και την άμεση κοινοποίηση του τιμοκαταλόγου αυτού στη ΡΑΕ.

Β. Τη θέσπιση μόνιμου μηχανισμού αναπροσαρμογής, **ανά εξάμηνο**, του ανταγωνιστικού σκέλους των ρυθμιζόμενων τιμολογίων της ΔΕΗ Α.Ε. στο κόστος της χονδρεμπορικής αγοράς, ως εξής:

- Μέχρι τις 15 Μαΐου κάθε έτους, η ΔΕΗ καταθέτει στη ΡΑΕ ενημερωμένα στοιχεία (απολογιστικά και προϋπολογιστικά) για το κόστος των ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων της το τρέχον έτος.
- Η ΡΑΕ ελέγχει τα στοιχεία αυτά, καθώς και συμπληρωματικά στοιχεία που κρίνει σκόπιμο να εξετάσει στο πλαίσιο της συγκεκριμένης αρμοδιότητάς της (απολογιστικά στοιχεία και προβλέψεις Οριακής Τιμής Συστήματος, κόστος επικουρικών υπηρεσιών και ΑΔΙ, κόστος νεοεισερχόμενων παραγωγών, ανταγωνιστικά τιμολόγια τρίτων προμηθευτών, κ.λπ.), συγκριτικά με τα αντίστοιχα στοιχεία που είχαν χρησιμοποιηθεί για την προηγούμενη έγκριση των ρυθμιζόμενων τιμολογίων.
- Εάν διαπιστωθούν σημαντικές αποκλίσεις, πάνω από $\pm 15\%$, από το μέσο κόστος που είχε χρησιμοποιηθεί για τους σκοπούς του προηγούμενου καθορισμού των τιμολογίων ρυθμιστικού ελέγχου, τότε μέχρι την 1^η Ιουνίου η ΡΑΕ γνωμοδοτεί προς το ΥΠΕΚΑ την τροποποίηση των τιμολογίων, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει αύξηση ή μείωση, ανάλογα με τη διαπιστωθείσα απόκλιση.
- Αλλιώς, οι χρεώσεις παραμένουν οι ίδιες μέχρι το επόμενο βήμα της μετάβασης, δηλ. το επόμενο εξάμηνο.

Αθήνα, 8 Δεκεμβρίου 2011

Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ

Δρ. Νίκος Βασιλάκος